

18. 1. 2021

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nové doporučení Komise o relevantních trzích elektronických komunikací

Evropská komise vydala 18. prosince 2020 nové doporučení o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace.[1] Dokument vydala podle ustanovení článku 64 odst. 1[2] směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace)[3], ve lhůtě, který ji citovaná směrnice („kodex“) uložila.

Evropský kodex elektronických komunikací ukládá Evropské komisi povinnost, aby do 21. prosince 2020, a poté pravidelně, přezkoumala doporučení o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací. Kromě tří hlavních cílů (podpora hospodářské soutěže, vnitřního trhu a zájmů koncových uživatelů) citovaná směrnice usiluje o podporu propojení a přístupu k sítím s velmi vysokou kapacitou, včetně pevných, mobilních a bezdrátových sítí, a jejich využívání ve prospěch všech občanů a podniků Unie.

V zájmu transparentnosti zveřejnila Komise dne 25. srpna 2020 návrh nového doporučení a doprovodný vysvětlující dokument. Návrh nového doporučení[4] Komise zaslala Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací BEREC k vyjádření dne 31. července 2020. Rada regulačních orgánů BEREC přijala stanovisko BEREC k návrhu doporučení Evropské komise o relevantních trzích produktů a služeb podléhajících regulaci ex ante dne 16. října 2020.

Uplatňování „kodexu“ se v některých členských státech EU, včetně ČR, kvůli pandemii zpozdilo. V kodexu je pro BEREC důležitý nový cíl, kterým je podpora propojení, kromě dalších tří „tradičních“ cílů, které sledujeme již deset let (posílení vnitřního trhu, podpora dlouhodobé hospodářské soutěže, ochrana koncových uživatelů). Zkušenosti s pandemií COVID-19 ukázaly zásadní význam digitálních technologií ve společnosti a trvalou potřebu investic do konektivity. BEREC může k tomuto cíli přispět několika způsoby. V říjnu 2020 zveřejnil názory na návrh doporučení o relevantních trzích.[5] Poskytujeme také odborné znalosti v mnoha iniciativách Komise, které jsou v současné době připravovány, jako je nařízení o roamingu, směrnice o snižování nákladů na širokopásmové připojení, doporučení o přístupu, ...

I když BEREC podporuje důsledné provedení směrnice EECC[6] a aktivně sdílí informace o pokroku mezi vnitrostátními regulačními orgány, má malý skutečný vliv na proces transpozice v EU, protože to je v pravomoci členských států. Jeho hlavní rolí při zajišťování harmonizovaného provádění EECC je tvorba pokynů. BEREC obdržel v této oblasti velmi konkrétní úkoly; jmenovitě navrhnout pokyny pro použití několika různých pravidel a pojmů v rámci, jako je například definice koncového bodu sítě a sítí s velmi vysokou kapacitou, použití kritérií pro společnou investici a zeměpisných průzkumů, abychom jmenovali alespoň některé. Do konce tohoto roku musí BEREC dodat všechny požadované pokyny spoluzákonodárce, celkem je jich jedenáct! Tyto pokyny pomohou sektoru získat regulační stabilitu a předvídatelnost ve prospěch investic (soukromých i veřejných) do VHCN („Very High Capacity Networks“). Tato práce bude mít podstatný dopad na to, jak budou různá pravidla uplatňována vnitrostátními regulačními orgány v praxi, a této práci dáváme nejvyšší prioritu. V říjnu

byl zveřejněn důležitý dokument: pokyny, které mají pomoci zajistit důsledné regulační použití EECC, pokud jde o zavádění VHCN.

Dalším příkladem jsou pokyny pro sdružené investování. Ustanovení se týkají společných investic a jsou skutečně zásadním stavebním kamenem digitální budoucnosti v Evropě. Usnadní zavádění nových pevných sítí s velmi vysokou kapacitou tím, že zvýší předvídatelnost pravidel pro společné investice a podpoří sdílení rizik při zavádění těchto sítí. BEREC bude dále sledovat dopad a účinnost EECC s cílem shromáždit dostatečné kvantitativní a kvalitativní údaje pro budoucí přezkumy (jak to vyžadují články 122 -123 kodexu).[7]

Základní východisko návrhu nového doporučení

Již v roce 2015 přijala Komise strategii pro jednotný digitální trh, která zdůraznila význam propojení.[8] Evropská rada potvrdila svůj názor na jednotný digitální trh v červnu 2016 a vyzvala k vytvoření vysokokapacitního pevného a bezdrátového širokopásmového připojení v celé Evropě jako předpokladu budoucí konkurenceschopnosti s lepší regulací a sníženou administrativní zátěží pro podnikatele. V reakci na to Komise stanovila „vizi gigabitové společnosti“, [9] kde by dostupnost a využívání sítí s velmi vysokou kapacitou umožnilo široké využití produktů, služeb a aplikací na jednotném digitálním trhu. Komise rovněž navrhla úpravu rámce pro elektronickou komunikaci: dne 21. prosince 2018 vstoupil v platnost evropský kodex elektronických komunikací („kodex“), spolu s nařízením o Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC), [10] s cílem modernizovat pravidla Unie v oblasti elektronické komunikace. Členské státy mají uplatňovat svá vnitrostátní opatření provádějící kodex od 21. prosince 2020. V roce 2020 Komise znovu potvrdila ve strategii Unie „Evropa vhodná pro digitální věk“ [11] význam digitální technologie v životě lidí a její význam pro budoucí hospodářský a sociální rozvoj Evropy, včetně potřeby urychlit investice do gigabitového připojení v Evropě jako jedné z klíčových akcí pro utváření digitální budoucnosti Evropy.

Role digitální konektivity v posledních letech vzrostla. Občané členských zemí EU ale nikdy nebyli tak bezprostředně vystaveni kritické závislosti na ní, jako je tomu během současné pandemické krize COVID-19. Epidemie prokázala strategický význam silné, odolné a bezpečné digitální infrastruktury pro sociální blahobyt každého člena společnosti a pro další fungování ekonomiky.[12] Celosvětová pandemická krize vedla ke zvýšení poptávky po šíři pásma jak „downstream“ tak „upstream“ a také zvýšila všeobecné povědomí o novém rámci zábavy, práce, zdravotní péče, vzdělávání a poskytování veřejných služeb. Lze dokonce již nyní konstatovat, že růst služeb konektivity a některé nové oblasti jejího používání budou velmi pravděpodobně pokračovat a že změni chování poskytovatelů služeb a zákazníků. Krize bude nadále působit jako akcelerátor digitální transformace, protože domácí a obchodní uživatelé se postupně (a velmi rychle) seznámili s novými formami spotřeby a procesů a budou se na digitální transformaci dále zaměřovat. Je zřejmé, že tento rostoucí požadavek na kapacitu sítě vyplývající z měnících se trendů ve spotřebě a rostoucích potřeb spotřebitelů a podniků nebude tradiční měděná technologie v budoucnu schopna plně poskytovat. Další rozvoj a modernizace infrastruktur bude mít do budoucna zásadní význam pro podporu digitální transformace a umožnění volného toku dat, spolupráce lidí, ať jsou kdekoli, a připojení více objektů k internetu.

Kodex poskytuje nové regulační nástroje, které mají stimulovat velké síťové investice do vysokokapacitních sítí a zároveň podporovat účinnou hospodářskou soutěž a zachovat práva spotřebitelů. Cílem regulačního rámce je usnadnit zavádění nových sítí s velmi vysokou kapacitou, kromě jiného: a) zaměřením na hospodářskou soutěž v oblasti infrastruktury a návratnosti investic do nových sítí; b) pravidly pro společné investice, která budou předvídatelnější a budou podporovat sdílení rizik při zavádění vysokokapacitních sítí; a c) zvláštními pravidly určenými pouze pro velkoobchodní operátory s významnou tržní silou. Režim významné tržní síly (SMP) zůstává podle

evropského kodexu pro elektronické komunikace i nadále jedním z klíčových nástrojů regulace ex ante (podle článku 68).[\[13\]](#) Nebude proto zbytečné připomenout, jak se postupně od roku 2002, kdy byl přijat předpisový rámec sítí a služeb elektronických komunikací,[\[14\]](#) vyvíjela koncepce analýz relevantních trhů elektronických komunikací, jakož i regulačních pravidel týkajících se podniků s významnou tržní silou na určitém trhu.

Vývoj doporučení Komise o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex ante, od roku 2002

Základním principem regulace elektronických komunikací je postupný přechod od sektorově zaměřené regulace k soutěžním pravidlům, tj. od odvětvové regulace „ex ante“ k ochraně hospodářské soutěži „ex post“.[\[15\]](#) Regulační zásahy ČTÚ postupně nahrazují pravidla soutěžního práva a úloha ČTÚ se má (v ideálním případě) postupně omezovat. Regulace elektronických komunikací se opírá důsledně o princip dosažení ničím neomezované hospodářské soutěže s co nejmenšími zásahy státu. Komise za tím účelem vydala od roku 2003 tři doporučení, k čemuž ji opravňuje Smlouva o fungování Evropské unie[\[16\]](#) a do doby přijetí kodexu tzv. rámcová směrnice.[\[17\]](#) První doporučení Komise přijala dne 11. února 2003, druhé dne 17. prosince 2007 a třetí dne 9. října 2014.[\[18\]](#) Kodex potvrzuje klíčovou roli doporučení o relevantních trzích pro zajištění celkového fungování regulačního rámce Unie. Článek 64 odst. 1 kodexu[\[19\]](#) vyžaduje další přezkum doporučení do 21. prosince 2020 a poté pravidelné opakování přezkumu.

Doporučení Komise identifikuje ty trhy produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, jejichž vlastnosti mohou odůvodňovat ukládání regulačních povinností stanovených v kodexu, aniž jsou dotčeny trhy, které mohou být v konkrétních případech definovány podle práva týkajícího se hospodářské soutěže. Cílem nově připravovaného, v pořadí již čtvrtého doporučení bude to, aby zajistilo „dosažení regulačních cílů, zejména podporu konektivity a přístupu k sítím s velmi vysokou kapacitou („VHCN“) a podporu hospodářské soutěže při poskytování sítí elektronických komunikací“. Umožňuje vnitrostátním regulačním orgánům soustředit své úsilí na ty trhy, kde se na úrovni Unie zdá, že hospodářská soutěž stále není dostatečně účinná, poskytuje účastníkům trhu regulační předvídatelnost a právní jistotu, což umožňuje stabilní obchodní plánování. Definice seznamu trhů podléhajících regulaci ex ante na úrovni Unie zejména usiluje o to, aby bylo zajištěno, že obecně stejné trhy s výrobky a službami budou podrobeny analýze trhu ve všech členských státech. Vnitrostátní regulační orgány by proto měly pravidelně (podle kodexu alespoň každých pět let) analyzovat trhy obsažené v doporučení, které Komise vydá do 21. prosince 2020, tj. do dne, kdy mají členské státy EU podle článku 124 kodexu povinnost přijmout a zveřejnit právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace. Členské státy budou tyto své předpisy používat od 21. prosince 2020.

Transpozice podle článku 124 proběhne v ČR zákonem, kterým se mění zákon č. [127/2005](#) Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, jehož návrh připravilo Ministerstvo průmyslu a obchodu a koncem července tr. zaslalo vládě ČR k projednání dopisem místopředsedy vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy Karla Havlíčka (č. j. MPO71334/19/71600/01000). Legislativní rada vlády návrh zákona projednala 17. září 2020 a vláda schválila usnesením ze dne 9. listopadu 2020 č. č. 1151.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. [127/2005](#) Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony - sněmovní tisk 1084 - byl zařazen na program 79. schůze Poslanecké sněmovny.[\[20\]](#) Tímto zákonem („novelou zákona o elektronických komunikacích) ČR transponuje do svého právního řádu:

(a) směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace;

(b) [redundantní] směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES ze dne 25. listopadu 2009, kterou se mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací, směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací a nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele;

[Většina členských států EU zaznamenala, že poslední kompromisní text k návrhu nařízení o soukromí a elektronických komunikacích předložený německým předsednictvím neodráží diskuse v pracovní skupině. Členské státy navrhly, aby příští text navržený portugalským předsednictvím navazoval na kompromisní znění navržené finským předsednictvím v listopadu 2019.]

(c) směrnici Komise 2002/77/ES o hospodářské soutěži na trzích sítí a služeb elektronických komunikací;

(d) směrnici 2014/53/EU Evropského parlamentu a Rady ze dne 16. dubna 2014 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání rádiových zařízení na trh a zrušení směrnice 1999/5/ES ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91.

Historie doporučení Komise pro relevantní trhy potvrzuje potřebu neustálých úprav, aby odrážely technologické, regulační a tržní trendy a vývoj na trzích. Následující verze doporučení skutečně ukázaly přechod na konkurenceschopnější trhy; první doporučení z roku 2003 ještě identifikovalo osmnáct relevantních trhů, druhé od roku 2007 sedm relevantních trhů a třetí od roku 2014 už jen pět relevantních trhů. Doporučení z roku 2014 jasně na úrovni Unie ukázalo, že maloobchodní trhy již nejsou předmětem regulace ex ante, a určil následující trhy, které jsou náchylné k regulaci ex ante:

- trh pro velkoobchodní služby ukončení volání v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě;
- trh pro velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích;
- trh pro velkoobchodní služby s místním přístupem poskytovaným v pevném místě;
- trh pro velkoobchodní služby s ústředním přístupem poskytovaným v pevném místě pro výroby pro širokou spotřebu;
- trh pro velkoobchodní služby s vysoce kvalitním přístupem poskytovaným v pevném místě,

V souladu s kodexem bude do budoucna cílem, aby vnitrostátní regulační orgány byly v konečném důsledku schopny najít maloobchodní trhy konkurenceschopné i při absenci velkoobchodní regulace. K tomu může dojít zejména kvůli dalším očekávaným inovacím a posílené konkurenci odvozené

kromě jiného z vývoje sítí s velmi vysokou kapacitou. V takovém scénáři by regulace velkoobchodního trhu již nebyla zaručena.

Nové doporučení Komise z 18. prosince 2020

Při definování relevantních trhů odpovídajících vnitrostátním okolnostem daného členského státu EU, v souladu s článkem 64 odst. 3 směrnice (EU) 2018/1972 („kodex“), by měly vnitrostátní regulační orgány analyzovat tyto trhy produktů a služeb:

Trh 1: Velkoobchodní služby s místním přístupem poskytovaným v pevném místě;

Trh 2: Vyhrazená velkoobchodní kapacita.

Přípravě nového doporučení Komise předcházela rozsáhlá veřejná konzultace v roce 2019 a Komise také zadala vypracování zvláštní studie se zaměřením na úkoly, které bude mít v souvislosti s analýzami relevantních trhů v elektronických komunikacích a relevantními ustanoveními kodexu v této oblasti. Respondenti vesměs očekávali, že odvětví elektronických komunikací projde rychlými a významnými technologickými změnami. Rovněž se domnívali, že existuje celkový trend zvyšování kapacity sítí za účelem uspokojení potřeb připojení. Podle většiny respondentů, pokud jde o sítě s pevným přístupem, nové technologie umožňují určitou modernizaci starších měděných sítí, zatímco kabelová technologie se vyvinula do té míry, že může nabízet gigabitové připojení. Očekává se, že nejvyšší úroveň konektivity, pokud jde o latenci a rychlosti, bude pocházet z pokračujícího zavádění a zavádění optických sítí.[\[21\]](#)

Pokud jde o trh velkoobchodního ukončení volání v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných na pevném místě a velkoobchodního ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích, který je v současnosti uveden v doporučení jako trh 1 a trh 2, téměř polovina respondentů se domnívá, že tyto trhy by měly být odstraněny ze seznamu trhů, na něž se může vztahovat regulace ex ante v revidovaném doporučení. Domnívali se, že zavedení jednotných maximálních mobilních a pevných hlasových hovorů v celé Unii (jednotné maximální sazby za ukončení hlasových hovorů v celé EU), aktem v přenesené pravomoci podle článku 75 kodexu,[\[22\]](#) a za zvýšené konkurence na maloobchodních trzích pevné a mobilní komunikace v důsledku konkurenčního tlaku vyvíjeného OTT, by vedl k nadbytečné regulaci. Ti, kdo se v revidovaném doporučení vyslovili pro zachování trhů s terminací, zdůraznili, že pouze jednotné maximální sazby za ukončení hlasových hovorů v celé EU nebudou stačit k tomu, aby čelily riziku monopolního chování, a že nápravná opatření týkající se přístupu, transparentnosti, nediskriminace a účtování nákladů mohou být stále nutná.

Pokud jde o trhy pro pevné a mobilní ukončení hlasových hovorů, konzultace a rovněž odborná studie naznačují, že i když tyto trhy v současné době regulují všechny členské státy, nebudou již vzhledem k zavedení jednotného maximálního hlasového ukončení v celé EU náchylné k regulaci sazeb ex ante podle článku 75 kodexu, bez ohledu na jakékoli zjištění SMP. Primárním zájmem práva hospodářské soutěže na těchto trzích bylo, že operátoři nebudou při neexistenci regulace dostatečně omezeni při stanovování cen za ukončení pevných a mobilních hlasových hovorů. Se zavedením jediné maximální sazby za ukončení hlasu v celé EU již tato obava z práva hospodářské soutěže není relevantní, a proto trh již nespĺňuje test tří kritérií.

Vzhledem k postupnému zavádění alternativních sítí se podmínky konkurence mezi jednotlivými oblastmi stejné země (například mezi městskými a venkovskými oblastmi) mohou výrazně lišit. Návrh doporučení proto obsahuje pokyny pro hodnocení zeměpisného trhu.

Konečným cílem regulačního zásahu prostřednictvím tohoto doporučení Komise je přinést užitek

koncovým uživatelům, pokud jde o ceny, kvalitu a výběr, dosažením udržitelné hospodářské soutěže na maloobchodním trhu. Výchozím bodem pro vymezení relevantních trhů má být vymezení maloobchodních trhů se zaměřením do budoucna v určitém časové lhůtě a na základě práva hospodářské soutěže. Pokud ovšem na maloobchodních trzích funguje účinná hospodářská soutěž i při neuplatnění velkoobchodní regulace, měly by vnitrostátní regulační orgány vyvodit závěr, že regulace na souvisejících velkoobchodních trzích již není potřebná.

V souladu s čl. 67 odst. 1 „kodexu“ může být uložení regulačních povinností *ex ante* odůvodněné pouze na trzích, kde jsou splněna všechna tři kritéria uvedená v čl. 67 odst. 1 písm. a), b) a c). Toto doporučení se vztahuje na trhy produktů a služeb, u nichž Komise po prozkoumání celkových trendů v Unii zjistila, že tato tři kritéria splňují. Komise má tedy za to, že tyto trhy mají vlastnosti, které mohou odůvodňovat uložení regulačních povinností alespoň v některých zeměpisných oblastech a na dohledné období. Mělo by být na vnitrostátních regulačních orgánech, aby ve svých analýzách těchto trhů zvažily, zda jsou splněny další požadavky, které stanoví čl. 67 odst. 2.[\[23\]](#)

Závěrečná poznámka

Doporučení Komise ze dne 18. prosince 2020 o příslušných trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které mohou podléhat regulaci *ex ante* v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex elektronických komunikací, je zakotveno v kodexu, opírá se o jeho ustanovení a z jejich konstrukce vychází. Umožňuje vnitrostátním regulačním orgánům soustředit své úsilí na trhy, kde se na úrovni Unie zdá, že hospodářská soutěž ještě není účinná, a poskytuje účastníkům trhu regulační předvídatelnost a právní jistotu, což umožňuje stabilní obchodní plánování. Definice seznamu trhů podléhajících regulaci *ex ante* na úrovni Unie se zejména snaží zajistit, aby analýza trhů ve všech členských státech byla obecně předmětem stejných trhů s výrobky a službami. Vnitrostátní regulační orgány by proto měly pravidelně (podle kodexu alespoň každých pět let) analyzovat trhy, které budou obsaženy v chystaném doporučení Komise.

Digitální technologie zásadním způsobem proměňují náš každodenní život, práci a podnikání, to, jak cestujeme a komunikujeme, i naše vzájemné vztahy. Digitální komunikace, interakce prostřednictvím sociálních médií, elektronické obchodování a digitální podniky nezadržitelně mění náš svět. Generují neustále rostoucí objemy dat, které, pokud je spojíme a využijeme, mohou přinést úplně nové způsoby a úrovně vytváření hodnot. Jde o stejně přelomovou transformaci, jakou byla průmyslová revoluce.[\[24\]](#) O tom jistě nebylo a rozhodně není jakýchkoli pochybností. Dokonce lze přiznat, že se vyvíjejí velmi rychle a předpisový právní rámec pro svou regulaci nevyžadují, dokonce nepotřebují. Nicméně stanovit základní pravidla chování všech hráčů na trhu, především v zájmu koncového zákazníka, objektivně nutné a potřebné je.[\[25\]](#) V drastické podobě se to například projevuje v kritických obdobích, jakou je současná globální pandemická krize.

Článek 67 kodexu ukládá vnitrostátním regulačním orgánům povinnost provést analýzu příslušných trhů a oznámit odpovídající návrhy opatření v souladu s článkem 32 do pěti let od přijetí předchozího opatření týkajícího se tohoto trhu. Článek 67 odst. 5 písm. B) rovněž stanoví, že u trhů, které nebyly dříve oznámeny Komisi, musí vnitrostátní regulační orgány provést analýzu a oznámit ji do tří let od přijetí revidovaného doporučení o příslušných trzích. Každý z trhů, u nichž se předpokládá zahrnutí do aktualizovaného doporučení, odpovídá trhu přítomnému v doporučení z roku 2014. Vnitrostátní regulační orgány by proto měly použít pětiletý cyklus přezkumu trhu, pokud dříve provedly analýzu trhu na základě doporučení z roku 2014.[\[26\]](#) Z toho plyne, že evropský kodex pro elektronické komunikace, jako základní právní předpis, z něhož se analýzy trhů v tomto odvětví dlouhodobě odvíjejí, se musí stát *sine qua non* součástí právních ráďů členských států EU, a to nejpozději do 21. prosince 2020. To ale představuje - zvláště nyní, v době pandemie - velmi složitý a těžko proveditelný úkol, nejen pro naši legislativu (tím mám na mysli legislativu, jako zákonodárnou část státní moci,

nikoli její produkci, tj. právo). V Poslanecké sněmovně se nyní v důsledku pandemie nahromadil značný počet návrhů zákonů, které musí poslanci projednat a schválit. A bude tedy záležet na předkladateli, vládě, které z vládních návrhů zákonů se pokusí prosadit přednostně a z hlediska práva evropského také včas.[27]

Ministerstvo průmyslu a obchodu splnilo svou úlohu v tomto ohledu velmi dobře a připravilo svědomitě návrh novely zákona o elektronických komunikacích. Bude nyní zcela záležet na tom, jak rychle a jak kvalitně návrh zákona projednají obě komory Parlamentu ČR, a z hlediska odpovědnosti regulátora jak bude dlouhý časový odstup od vydání nového doporučení Komise o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací po přijetí vnitrostátního zákona, o který se - protože představuje transpozici evropského kodexu pro elektronické komunikace - analýzy trhů opírají.

Evropská komise zveřejnila 18. září 2020 doporučení,[28] v němž vyzvala členské státy, aby podpořily investice do infrastruktury vysokorychlostního širokopásmového připojení, včetně sítí 5G, což pokládá za „nejzákladnější blok digitální transformace a základní pilíř obnovy“. Komise zdůraznila, že „včasné zavedení sítí 5G nabídne významné ekonomické příležitosti pro nadcházející roky jako zásadní přínos pro evropskou konkurenceschopnost, udržitelnost a hlavní faktor umožňující budoucí digitální služby“. Samotný název dokumentu: *„Doporučení Komise o společném souboru nástrojů Unie pro snižování nákladů na zavádění sítí s velmi vysokou kapacitou a zajištění včasného a pro investice příznivého přístupu k rádiovému spektru 5G s cílem podpořit propojení na podporu hospodářského oživení po krizi COVID-19 v Unii“* přesně naznačuje, jakou aktuální problematikou se zabývá. Komise je předložila na základě článku 292 Smlouvy o fungování Evropské unie[29] a chce jím v současné krizové situaci, která dopadá na všechny státy EU, přispět k překonání negativních dopadů celosvětové pandemie. Ta totiž změnila ekonomický výhled pro nadcházející roky. Investice a reformy jsou zapotřebí více než kdy jindy, „aby byla zajištěna konvergence a vyvážené, perspektivní a udržitelné hospodářské oživení.“

Evropský parlament a Rada Evropské unie schválily ke konci roku 2018 dva právní předpisy, které mají dopad v oblasti elektronických komunikací a současně převzatého vysílání. Obě evropské směrnice vnášejí do procesu rychlých tržních a technologických změn v těchto odvětvích nové impulsy a výzvy.[30] Prvním z nich je živě diskutovaná a aktuálně probíraná směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace. Směrnici zveřejnil Úřední věstník EU 17. prosince 2018; nahrazuje současný předpisový rámec pro sítě a služby elektronických komunikací v EU z roku 2002, ve znění revize z roku 2009.[31] Jeho nová pravidla začnou platit na sklonku roku 2020; *podle článku 124 směrnice „členské státy přijmou a zveřejní do 21. prosince 2020 právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí. Členské státy budou tyto předpisy používat od 21. prosince 2020“.*

Znamená to tedy, že Česká republika tuto lhůtu nesplní. Je nutné v této souvislosti připomenout obecně velmi dobře známou, nicméně s oblibou opomíjenou skutečnost, že tuto směrnici EECC schválily Evropský parlament (tj. včetně poslanců z ČR) a Rada Evropské unie (se zástupcem vlády ČR v ní); neschválil ji a lhůtu nestanovil jakýsi vzdálený „anonymní Brusel“. Ministerstvo průmyslu a obchodu vykonalo vskutku gigantickou práci, připravilo návrh transpoziční novely (nikoli tedy „transpoziční legislativy“, ale právního předpisu, kterým do českého vnitrostátního práva - nikoli „národní legislativy“ - tuto směrnici evropského práva převedeme a začleníme). Zahájilo svou práci již v únoru 2019, tedy dostatečně včas a také dostatečně odpovědně, s erudicí a snahou termín transpozice podle článku 124 směrnice dodržet. Muselo se vypořádat s mnohými návrhy a protinávrhy, „smyslnými i nesmyslnými“, jednalo s Českým telekomunikačním úřadem a dalšími ústředními orgány státní správy, jakož i se zástupci odborné veřejnosti (tj. lobbisty velkých, ještě větších a největších operátorů, kteří se budou po přijetí novely zákona o elektronických

komunikacích Parlamentem ČR řídit).

To všechno víme. A věděli jsme to přinejmenším od 17. prosince 2018, kdy byl evropský kodex pro elektronické komunikace v Úředním věstníku EU vyhlášen (OJ L 321, 17. 12. 2018, p. 36-214). A hlavně to víme v důsledku toho, když se můžeme každodenně přesvědčit, jak důležitou úlohu elektronické komunikace v našem životě mají a hrají, budou nadále mít a nadále sehrávat.

Bude proto nyní na Poslanecké sněmovně, jak se s vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. [127/2005 Sb.](#), o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony - sněmovní tisk 1084 - rychle a kvalitně vypořádá, zda odolá jistě ještě mnohým pokusům o záměrnou „lidovou právotvornou tvořivost“, kdy odešle zákon Senátu a kdy jej podepíše prezident republiky. [\[32\]](#) V zájmu nejen tohoto oboru - ale v zájmu především nás všech, kterým moderní, rychlé a spolehlivé elektronické komunikace nyní v této složité a nepřehledné době pomáhají.

V boji proti pandemii totiž pomáhá nejen lékařská a zdravotní péče našich obětavých lékařů, sester a zdravotního personálu, ale i fungující elektronické komunikace podle společných pravidel, na kterých se všechny členské státy Evropské unie společně dohody a schválily je již před dvěma roky.

JUDr. Zdeněk Vaníček

Autor se zabývá problematikou práva v oborech elektronických komunikací a tvorby a ochrany obsahu.

[\[1\]](#) DOPORUČENÍ KOMISE ze dne 18. 12. 2020 o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace, C(2020) 8750 final, v Bruselu dne 18. 12. 2020.

[\[2\]](#) Článek 64

Postup pro určení a vymezení trhů

1. Po veřejné konzultaci zahrnující i vnitrostátní regulační orgány a při nejvyšším možném zohlednění stanoviska BEREC přijme Komise doporučení o relevantních trzích produktů a služeb (dále jen „doporučení“). Doporučení určí ty trhy produktů a služeb v rámci odvětví elektronických komunikací, jejichž vlastnosti mohou odůvodňovat uložení regulačních povinností stanovených touto směrnicí, aniž jsou dotčeny trhy, které lze vymezit v určitých případech podle práva hospodářské soutěže. Komise vymezí trhy v souladu se zásadami práva hospodářské soutěže.

Komise zahrne trhy produktů a služeb do doporučení, pokud na základě pozorování celkových trendů v Unii zjistí, že je splněno každé ze tří kritérií uvedených v čl. 67 odst. 1.

Komise provede přezkum doporučení do 21. prosince 2020 a poté v pravidelných intervalech.

[3] Úřední věstník EU L 321, 17. 12. 2018, s. 36-214.

[4] DOPORUČENÍ KOMISE ze dne... o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které mohou podléhat regulaci ex ante v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví Evropský kodex elektronických komunikací, (2020/XXX/EU).

[5] Doporučení Komise ze dne... o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které mohou podléhat regulaci ex ante v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví Evropský kodex elektronických komunikací, (2020/XXX/EU); názory BEREC zveřejnil 16. října 2020: k dispozici >>> [zde](#).

[6] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace, Úřední věstník EU L 321, 17. 12. 2018, s. 36-214.

[7] O aktuálních úkolech BEREC viz také: Vaníček, Z., rozhovor s Michele Van Bellinghenem, předsedou Rady, Belgický institut pro poštovní služby a telekomunikace (BIPT), a předsedou BEREC pro rok 2021; Next Generati@n Telekomunikace, Ročník: LVII, číslo: 4/2020, vyšlo 18. 12. 2020, str. 4 - 16.

[8] Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě, COM(2015) 192 final, 6. 5. 2015.

[9] Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Připojení pro konkurenceschopný jednotný digitální trh - na cestě k evropské gigabitové společnosti, COM(2016) 587 final, 14. 9. 2016.

[10] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1971 ze dne 11. prosince 2018 o zřízení Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC) a Agentury na podporu BEREC (Úřad BEREC), o změně nařízení (EU) 2015/2120 a o zrušení nařízení (ES) č. 1211/2009, Úřední věstník EU, L 321, 17. 12. 2018, s. 1-35.

[11] Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Formování digitální budoucnosti Evropy, COM(2020) 67 final, 19. 2. 2020.

[12] V této souvislosti viz např. Vaníček, Z.: Důležitý problém z kritického pohledu - Stanovisko představitelů Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC) o síťové neutralitě během pandemie * Some critical thoughts about a critical problem BEREC

dignitaries about net neutrality during the pandemic, TELEKOMUNIKACE & ICT - NEXT GENERATI@N Telekomunikace, číslo 2/2020, str. 11 - 19, vyšlo 23. 6. 2020.

[13] Článek 68 kodexu - Ukládání, změna nebo rušení povinností, Úřední věstník EU L 321, 17. 12. 2018, s. 36-214.

s. 152-153.

[14] Podrobněji viz také Vaníček, Z.: Zákon o elektronických komunikacích, komentář, Linde Praha 2008, ISBN 978-80-7201-739-3 a Vaníček, Z., Mates, P., Nielsen, T.: Zákon o elektronických komunikacích. Komentář. Praha: Linde Praha, a.s., 2014, str. 308 a násl. Aktualizace komentáře: Vaníček, Z., Mates, P., Nielsen, T.: Zákon o elektronických komunikacích. Komentář. Praha: Linde Praha a.s., 2014, počet stran 560, ISBN 978-80-7201-944-1 - pro Wolters Kluwer, 2018 a 2020 (Zákon o elektronických komunikacích (127/2005 Sb.), právní stav k 1. 4. 2020 - specializace Elektronické komunikace a IT, ASPI, červenec 2020).

[15] Podrobněji viz např. Vaníček, Z.: Analýza relevantních trhů elektronických komunikací a určení podniku s významnou tržní silou, ANTITRUST, revue soutěžního práva, 1/2013, vyšlo 10. dubna 2013, str. 13 - 16, ISSN 1804-1183.

[16] Článek 292: Rada přijímá doporučení. Rozhoduje na návrh Komise ve všech případech, kdy má podle Smluv přijmout akt na návrh Komise. V oblastech, ve kterých je pro přijetí aktu Unie požadována jednomyslnost, rozhoduje jednomyslně. Komise a ve zvláštních případech uvedených ve Smlouvách Evropská centrální banka přijímají doporučení. Smlouva o fungování Evropské unie (konsolidované znění), Úřední věstník Evropské unie, C 326, 26. 10. 2012, s. 47.

[17] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/EC ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/140/ES ze dne 25. listopadu 2009, kterou se mění směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací, směrnice 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení a směrnice 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací, Úřední věstník Evropské unie L 337, 18. 12. 2009, str. 37.

[18] Viz např. Vaníček, Z.: Komise vydala doporučení o relevantních trzích elektronických komunikací, Právní rozhledy, časopis pro všechna právní odvětví, číslo 2/2008, 16. ročník, 25. ledna 2008, str. II, ISSN 1210-6410.

[19] Článek 64 kodexu - Postup pro určení a vymezení trhů, odst. 1.: Po veřejné konzultaci zahrnující i vnitrostátní regulační orgány a při nejvyšším možném zohlednění stanoviska BEREC přijme Komise doporučení o relevantních trzích produktů a služeb (dále jen „doporučení“). Doporučení určí ty trhy produktů a služeb v rámci odvětví elektronických komunikací, jejichž vlastnosti mohou odůvodňovat uložení regulačních povinností stanovených touto směrnicí, aniž jsou dotčeny trhy, které lze vymežit v určitých případech podle práva hospodářské soutěže. Komise vymezí trhy v souladu se zásadami práva hospodářské soutěže. Komise zahrne trhy produktů a služeb do doporučení, pokud na základě pozorování celkových trendů v Unii zjistí, že je splněno

každé ze tří kritérií uvedených v čl. 67 odst. 1. Komise provede přezkum doporučení do 21. prosince 2020 a poté v pravidelných intervalech.

[20] K dispozici >>> [zde](#).

[21] Viz: Vaníček, Z., Konzultace k revizi doporučení o relevantních trzích; EPRAVO.CZ – Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz, 12. 5. 2020 ID: 111085.

[22] Článek 75 - Sazby za ukončení volání, Úřední věstník EU L 321, 17. 12. 2018, s. 158.

[23] Viz také recitály 8 - 21 doporučení Komise z 18. prosince 2020.

[24] Viz pozn. č. 6, str. 1.

[25] Nikoli ale v modelu, že „pravidlo je prioritní“ a dokonce samo o sobě důvodem pro jakékoli aktivity. I v evropském právu by měla být zachována sice prastará, ale osvědčená zásada „Lex non intendit aliquid impossibile.“

[26] Pouze za účelem posouzení uplynutí pětiletého období uvedeného v čl. 67 odst. 5 písm. A) kodexu by měly vnitrostátní regulační orgány vzít v úvahu, že trh 1 odpovídá trhu 3a doporučení z roku 2014 a trh 2 odpovídá trhu 4 doporučení z roku 2014.

[27] Jako příklad z příbuzného „komplementárního“ oboru lze uvést návrh zákona o službách platform pro sdílení videonahrávek a o změně zákona č. [231/2001](#) Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. [132/2010](#) Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [40/1995](#) Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. [468/1991](#) Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů. Cílem návrhu zákona je transpozice právní úpravy směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu, do českého právního řádu. Vláda schválila návrh zákona usnesením ze dne 17. srpna 2020 č. 824 a uložila ministru kultury vypracovat konečné znění vládního návrhu zákona o službách platform pro sdílení videonahrávek a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o službách platform pro sdílení videonahrávek). Podle směrnice (EU) 2018/1808 měla ČR, jakož i další členské státy EU, tento evropský právní předpis transponovat do 19. září 2020; tento úkol k datu uzávěrky tohoto čísla NG/T splnilo jen Dánsko.

[28] C(2020) 6270 final, Brusel, 18. 9. 2020

[29] Úřední věstník Evropské unie, C 326, 26. 10. 2012, s. 47

[30] Viz např. časopis TELEKOMUNIKACE & ICT - NEXT GENERATI@N Telekomunikace, číslo 1/2019, str. 27 - 30, vyšlo 20. března 2019.

[31] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11 prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace (Úř. věst. L 321, 17. 12. 2018, s. 36). Transpozice podle článku 124 proběhne v ČR zákonem, kterým se mění zákon č. [127/2005](#) Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, jehož návrh připravilo MPO a vláda schválila 9. listopadu 2020 usnesením č. 1151.

[32] Vládní návrh tohoto zákona projednal 5. ledna 2021 Podvýbor pro ICT, telekomunikace a digitální ekonomiku. Je zařazen jako bod 105. na pořad 79. schůze Poslanecké sněmovny, která bude zahájena 19. ledna 2021 a pokračovat v následujících dnech. Sedm členských států EU oznámilo Komisi úplnou nebo částečnou transpozici dotčené směrnice. Většina ostatních zemí signalizovala pokrok v legislativním procesu, jehož cílem je brzy transpozici kodexu dokončit. Komise pečlivě ověří, zda oznámená prováděcí opatření správně dodržují ustanovení evropského kodexu pro elektronické komunikace.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Digital Fairness Act a influencer marketing - cesta ke konci roztříštěnosti regulace?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2026](#)
- [IATA Travel & Cargo akreditace v letectví - v čem spočívají její výhody?](#)
- [Digital Omnibus o AI: návrh nařízení o zjednodušení pravidel pro umělou inteligenci](#)
- [Rozhodčí nálezy vydané ruskými rozhodčími soudy a jejich uznání a výkon na území EU](#)